

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 6712/21
19.5.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Ивана Негића, председника већа, Весне Филиповић и Олге Арсовић, чланова већа, у парници тужиоца АА и ББ обоје из ..., улица ... број ..., чији је заједнички пуномоћник Влада Барањ адвокат из Инђије, Блок 44 ламела б локал број 3, протви тужених ВВ из ..., ... број ..., чији је пуномоћник Петар Јанковић адвокат из Београда, улица Цара Душана број 4, ГГ из ..., улица ... број ..., ДД из ... са боравиштем у ..., чији је заједнички пуномоћник Душан Савић адвокат из Београда, улица Светозара Марковића број 46 и туженог “East Point Holdings” ЛТД Кипар, Никозија, са седиштем у Београду улица Француска број 10/1, чији је пуномоћник Младен Шумкарац адвокат из Београда улица Теразије број 5, ради утврђења, одлучујући о жалби тужилаца изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П11363/19 од 02.09.2020. године исправљене Решењем о исправци првосетепене пресуде Првог основног суда у Београду П 11363/19 од 20.01.2021. године, у седници већа одржаној дана 19. маја 2022. године, донео је следећу

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужилаца па се **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 11363/19 од 02.09.2020. године.

Образложење

Ожалбеном првосетепеном пресудом Првог основног суда у Београду П

11363/19 од 02.09.2020. године исправљене Решењем о исправци првосетепене пресуде Првог основног суда у Београду П 11363/19 од 20.01.2021. године, ставом првим изреке одбијен је тужбени захтев тужилаца ББ и АА обоје из ..., којим су тражили да се утврди ништавост уговора о доживотном издржавању овереног пред Првим општинским судом у Београду дана 11.01.1995. године под III Р 15/95 и његовог Анекса од 01.02.1996. године овереног пред Првим општинским судом у Београду дана 08.02.1996. године број III Р 234/96, као неоснован. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев тужилаца ББ и АА којим су тражили да се утврди да су као тестаментални наследници покојне ЂЂ рођене ..., бивше из ..., улица ... број ... на основу својеручног тестаментa наведене сачињеног у Београду дана 13.03.1991. године власници у једнаким деловима некретнине петособног стана број 2 корисне површине 190 м2 на првом спрату стамбене зграде за колективно становање у Београду, улица Француска број 10 изграђене на парцели у државној својини број 1580/1, градско грађевинско земљиште, површине 4 ара 70 м2, уписана у листу непокретности број ... КО ..., што су сви тужени у овом спору дужни признати тужиоцима док је тужени "East Point Holdings ЛТД" Кипар, дужан трпети да тужиоци на основу ове пресуде упишу у катастарским и другим јавним књигама о евиденцији о непокретностима и правима на њима као власници напред наведеног стана у једнаким деловима, те да је наведени тужени дужан тужиоцима напред наведени стан предати у posed. Ставом четвртим изреке обавезани су тужиоци АА и ББ да туженој ВВ на име накнаде трошкова парничног поступка солидарно исплате укупан износ од 154.500,00 динара, да туженима ГГ и ДД на име накнаде трошкова парничног поступка солидарно исплате укупан износ од 186.750,00 динара, те да туженом "East Point Holdings ЛТД" Кипар, Никозија на име накнаде трошкова парничног поступка солидарно исплате укупан износ од 142.500,00 динара.

Решење о исправци првосетепене пресуде Првог основног суда у Београду П 11363/19 од 20.01.2021. године исправљена је пресуда 11363/19 од 02.09.2020. године и то у уводу пресуде у једанаестом реду, у погледу вредности предмета спора, тако што уместо "10.000 динара" треба да стоји "511.000,00 динара" и у поци о правном леку у другом реду тако што уместо "осам дана" треба да стоји "петнаест дана" и у трећем реду исте тако што уместо "Вишем суду у Београду" треба да стоји "Апелационом суду у Београду", а у осталом делу пресуда остаје непромењена.

Против овакве првостепене пресуде благовремено су жалбу изјавили тужиоци из свих законских разлога.

Испитујући правилност побијане првосетепене пресуде у смислу одредбе члана 372 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр.125/04, 111/09), Апелациони суд у Београду је нашао:

- жалба тужилаца није основана.

У току првостепеног поступка није учињена ни једна од битних повреда одредаба парничног поступка из члана 361 став 2 тачка 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд, пази по службеној дужности.

У току првостепеног поступка није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361 став 2 тачка 12 ЗПП, на коју се жалбом тужилаца указује наводом да су разлози првосетепене пресуде у погледу утврђених фактичких чињеница нејасни, међусобно противуречни, као и противуречним изведеним доказима, садржини записника о саслушању сведока, пошто првосетепена пресуда не садржи овакве недостатке.

Неосновано тужиоци наводима своје жалбе указују и на постојање битне повреде одредаба парничног поступка из члана 361 став 2 тачка 7 ЗПП-а, да им је повређено право на расправљање тиме што првосетепени суд није прихватио преиначење тужбе и тужбеног захтева које је последњи пут учињено подеском тужилаца од 28.11.2019. године, а одбијено решењем суда са рочишта 24.01.2020. године, са уверењем да расправљање о преиначеном делу тужбеног захтева не би довело до знатног продужења трајања ове парнице, а са друге стране би целисходно утицало на коначно решење односа међу парничним странака јер је и повезано са утврђењем ништавости закљученог вансудског поравнања од 24.10.1995. године, а ово с тога што је у конкретној ситуацији релевантна примена одредаба члана 193 ЗПП-а, које говоре о томе да суд може да дозволи преиначење тужбе ако процени да поступак по преиначеној тужби неће знатно продужити трајање парнице, да суд одлучује решењем о дозвољавању или недозвољавању преиначења тужбе и да се ради о решењу против кога није дозвољена посебна жалба и којим суд управља поступком. Из свега се може закључити да се ради о сувереном праву првосетепеног суда и о његовој оци. Оцену коју је дао првосетепени суд када је одбио предлог за преиначење тужбе подржава и овај суд у поступку жалбене контроле. Из овога следи закључак да није учињена битна повреда одредбе чл.361 став 2 тачка 7 ЗПП-а.

Према чињеничном стању које је утврђено у току првосетепеног поступка, сада покојна ЂЂ, преминула је 2003. године. Према уговору о доживотном издржавању који је оверен пред Првим општинским судом у Београду под II Р 15/95 од 11.01.1995. године и Анексу уговора о доживотном издржавању од 01.02.1996. године који је оверен пред Првим општинским судом у Београду дана 08.02.1996. године под III Р 234/96 следи да је исти закључен између ЂЂ као примаоца издржавања, ЕЕ, ВВ и ЖЖ као даваоца издржавања. Парничне странке ГГ и ДД су наследници сада покојне ЕЕ, а ВВ, првотужена, је наследник сада покојног ЖЖ ранијег даваоца издржавања. Из садржине уговора о доживотном издржавању произлази да између примаоца и давалаца издржавања постоји заједница живота у стану примаоца издржавања. Ради се о ... стану у ... у улици ... број ... на ... спрату, и уговором је дефинисано да ће тај стан након смрти примаоца издржавања прећи у својину давалаца издржавања и то половина стана ЕЕ а по 1/4 стана ВВ и ЖЖ и сразмерно све покретне ствари. У току поступка је утврђено да је сада покојна ЂЂ била способна за расуђивање у периоду између 30.04.1992. године и 18.12.1996. године, како у време закључења уговора о доживотном издржавању, тако и његовог анекса. Потврду пословне способности и способности за расуђивање сада покојне ЂЂ првостепени суд је утврдио из налаза и мишљења вештака неуропсихијатра др Миодрага Благојевића, који је потврдио да је сада покојна ЂЂ била пословно способна за расуђивање у периоду од 30.04.1992. године до 18.12.1996. године од ког датума, па до њене смрти 20.07.2003. године је дошло до постепеног опадања психичких функција, када она није била способна за правилно расуђивање. Сагласно пресуди Општинског суда у Инђији II 21/99 од 08.12.2000. године утврђено је да је

усвојен у целини тужбени захтев тужиље ЂЂ, те да је раскинут уговор о доживотном издржавању и да су обавезани тужени АА и ББ да у року од 15 дана по правноснажности испразне све просторије стана од свих лица и ствари, а поништен је анекс уговора о доживотном издржавању од 04.06.1992. године који је закључен пред Општинским судом у Инђији.

На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је донео одлуку као у изреци ожалбене пресуде, полазећи од тога да је сада покојна ЂЂ дана 13.03.1991. године сачинила својеручни тестамент којим је оставила у наслеђе тужиоцима ББ и АА предметни стан у ул. ... број ... у Првостепени суд не улази у оцену пуноважности овог тестаamenta, обзиром да иста оцена није од утицаја на исход спора, па стога из разлога што је као неоснован одбио тужбени захтев којим се тражи утврђење ништавости уговора о доживотном издржавању овереног пред Првим општинским судом у Београду дана 11.01.1995. године и његовог анекса који је оверен 08.02.1996. године, а полазећи од одредбе члана 178 Закона о наслеђивању, закључујући да је ранији завешталац ЂЂ располагала индивидуално одређеном завештајном ствари уговором о доживотном издржавању, па да у том смислу исто располагање има дејство опозива завештања које је претходно сачинила.

У погледу одлуке о тужбеном захтеву као у ставу првом изреке првостепени суд се ослања на оцену лекара вештака да је ЂЂ била способна за расуђивање у време закључења уговора о доживотном издржавању, који је оверен пред Првим општинским судом у Београду дана 11.01.1995. године, те у погледу овере његовог анекса који је оверен 08.02.1996. године, а обзиром да је иста имала пословну способност која је потребна за закључење наведеног уговора, и одлучује као у ставу првом изреке и одбија тужбени захтев у погледу утврђења ништавости, како уговора о доживотном издржавању, тако и његовог анекса.

Уз овакву оцену првостепеног суда следи и оцена да је у погледу четвртотуженог тужбени захтев неоснован из разлога што четвртотужени није пасивно легитимисана страна, како код предметног уговора о доживотном издржавању, тако и његовог анекса, чије се утврђење ништавости тужбом тражи.

Оваква одлука првостепеног суда је правилна и на закону заснована, па се иста неосновано оспорава наводима жалбе тужилаца.

Осим претходно истакнутих жалбених навода тужиоци у наводима своје жалбе инсистирају на постојању другачијих мишљења лекара вештака неуропсихијатара који се у погледу одређених околности не слажу са налазом и мишљењем лекара вештака неуропсихијатра који је вештачио за потребе овог поступка. Овде се на првом месту мисли на налаз и мишљење лекара вештака неуропсихијатра др Зорана Ђурића, који је вештачио за потребе судског поступка који се водио у Инђији, а по тужби сада покојне ЂЂ, ради раскида уговора о доживотном издржавању против овде тужилаца, којом пресудом је правноснажно усвојен тужбени захтев и раскинут уговор о доживотном издржавању између овде тужилаца, а тамо тужених, и сада покојне ЂЂ. За потребе тог поступка вештачио је др Зоран Ђурић неуропсихијатар, и тужиоци у наводима своје жалбе, а и у току поступка, истичу да оно што је овај вештак нашао приликом обављања вештачења јесте у супротности налазу и мишљењу лекара вештака Миодрага

Благојевића који је вештачио за потребе овог поступка, а у погледу околности способности за расуђивање сада покојне ЂЂ, почев од 30.04.1992. године. Вештак који је вештачио за потребе овог поступка др Миодраг Благојевић је у свом налазу нашао да је сада покојна ЂЂ била пословно способна за расуђивање у периоду од 30.04.1992. године до 18.12.1996. године, а да је након тог датума, па до њене смрти 20.07.2003. године дошло до постепеног опадања психичких функција, када она није више била способна за правилно расуђивање. Вештак је био децидан у свом налазу и у писменим одговорима се изјаснио на примедбе које су тужиоци ставили на његов налаз и мишљење. Он је оповргао наводе тужилаца да није користио лекарски извештај др неуропсихијатра Душана Хаџи Бабића од 24.03.1994. године правилно га третирајући као извештај лекара специјалисте који је сачињен приликом кућне посете на позив овде тужиоца АА. Лекар вештак је објаснио да је свој основни и допунски налаз дао на основу медицинске документације према подацима из списка, да том налазу нема шта да дода и да је исти заснован на чињеницама које се налазе у медицинској документацији.

Првостепени суд је правилно, супротно наводима жалбе тужилаца, одбио предлог пуномоћника тужилаца за саслушање вештака, пошто се вештак писменим путем изјаснио на све примедбе које су тужиоци дали на његов налаз и мишљење.

Првостепени суд је правилно, супротно наводима жалбе тужилаца, одбио и извођење доказа тзв. контролним вештачењем, којим су тужиоци за вештака предложили друго лице као појединца, сматрајући да би поновно извођење доказа вештачењем од стране другог лица као појединца водило знатно дужем трајању поступка код тога да су чињенице правилно разјашњене. Оваква оцена првостепеног суда је правилна, па се иста неосновано оспорава наводима жалбе тужиоца, а како тужиоци нису, имајући у виду дата оспоравања, истакли предлог за новим вештачењем преко Комисије вештака.

Код овакве оцене неосновано се наводима жалбе тужилаца истиче да чињенично стање у првостепеном поступку није на правилан и потпун начин утврђено, па да су стога погрешно примењене и материјално-правне одредбе како члана 56 Закона о облигационим односима, тако и члана 103 истог закона, те члана 178 Закона о наслеђивању. На овом месту је битно истаћи да је на тужиоцима, као странкама које устрајавају на тврдњи да је уговор о доживотном издржавању који су тужени закључили са сада покојном ЂЂ ништав, јер она у време сачињавања уговора није била способна за расуђивање, терет доказивања чињеница у том смислу. За оцену правилности одлуке првостепеног суда је битно да тужиоци нису на правно ваљан начин оспорили налаз и мишљење вештака неуропсихијатра др Миодрага Благојевића, а у погледу утврђене чињенице способности за расуђивање сада покојне ЂЂ, почев од 30.04.1992. године, па је у овом смислу и битна примена одредбе члана 223 став 2 ЗПП за правилност одлуке о тужбеном захтеву.

Некоментарисани наводи жалбе тужилаца нису од утицаја на правилност побијане првостепене пресуде.

У смислу напред изложеног са позивом на одредбу чл.375 ЗПП-а донета је одлука као у изреци.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка из става четвртог изреке првостепене пресуде, пошто је иста донета уз правилну примену одредаба чланова 149 и 150 ЗПП.

Председник већа-судија
Иван Негић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић